

ref

teknél fogja a vizsgáló... Banca de Credit, Banca... Banca Comerciala... Bank of Romanian... Româna és Institutul

a Galeries Lafayette... kereskedelmi vállalatok... helybizottság a bukovi... orgyaráknál és a besz...

Imasan tanuló... hat devizát

19. A külkereskedelmi... tudatja a közönséggel... mellett működő spe... azokat a devizaigény... kedvezően elintézni a... ákok számára, amelyek... vizsgázó iratokat, bizo... vizsgázó diák licen... usra készül, mióta diák... tanulmányait és át... zsgáján.

etnek három... színházat

19. Az új költségvetés... egyidejűleg megszüntetik... és csalóval nemzeti szin... néseket a bucaresti, cluj... házakhoz osztják be. A... szüntetése nem végleges... dósábe teszik, míhelyt a... azt lehetővé fogja tenni.

zsba, Londonba... zelbe utazik

19. Titulescu külügyi... eljén külföldre utazik... ban és Brüsszelben tesz... rendkívüli fontossága... hogy ő a kisanatant és... elnöke. A francia és an... el fog tanácskozásokat... újabb felfegyverkezé... eiről. Titulescu utközb... a Jettics miniszterelnök... gi látogatásának ügyét

viai románok... román iskolába

19. A román kor... áv kormányánál végzett... a következtében a há... égek szabadon küldhe... ket olyan iskolákba... anak. E célból 39 he... drát állítottak fel.

a kommunista... tisztviselőket... nnában

19. (Rador.) Az álta... atóságok arra használ... szítsák a közigazgatási... számos tisztviselőt bo... k ügyét a rendkívüli... alkják le. 26 kommunis... ek elé utaltak agitáció

mérnökök... áruk!

met, román, stb. folyó... ondelhető és előfizethető... pokat közvetlenül kapja... gyen jegyzéket Lepegs... szakma érdekli.

ay- és Lapkádó R. T... ada Baron L. Pop 18... on: 9-77.

ZURAT

Post stamp and address information: 10. Telefon: 9... Havonta 110, negye... évre 600, egészségre... földre: Havonta 2, ... szter 2., I. em.

Dr. Rámásetter Róbert

BUDAPEST

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Advertisement for a book: Ára 5 lej... Pének, 1935. március 22... 5695. EV. XVIII. EVF. W'ADAR 17. 67. SZAM.

Az oradeai összeesküvés

Minden a jól bevált recipe szerint történik. A numerus valachicus mozgalom szeretné magát népszerűsíteni. Eztrányu igyekezete annál nagyobb és elkeseredettebb, minthogy a hetvenkét nemzeti parasztpárti tagozat közül mindössze hét csatlakozott le Vaida Sándor mozgalmahoz. Jelszavakra van tehát szükség, amelyek meg fogják a primitív lelket és eseményekre, amelyek impressziót keltsenek és mozgassák a szenvedélyeket az új színekkel átfestett, de alapjában véve régi zászló körül.

Es ha a 65 milliós Németországban 500 ezer zsidóval szemben az antiszemitizmus bámulatos eszközeinek bizonyult a tömegek megszédítésére, miért ne élne a numerus valachicus szellemi vezetői is ezzel az eszközzel? Miért ne kavarnák fel a szenvedélyeket, miért ne ostromozzák a nyers ösztönöket, ha ez a bivek szaporodásával jár, a szavazatok számának emelkedésével, tehát a hatalom reményességéhez való közelebbre jutással?

Egy ilyen mozgalom vezetőinek szemében azután nem játszik szerepet, hogy a jelszó embertelen, az eszközök unfairak és hazugok.

Amikor egy ilyen megmozdulás hatalomra tör, hitleri mintára félretesz minden skrupulust.

A Patria mai számában nagy szenzációt tártal fel a valachicus mozgalom bivei és barátai számára. A Cion bölcseinek jegyzékényvel második, átdolgozott és romániai viszonyokra alkalmazott kiadása ez a koholmány. Nem kevesebbet vél tudni a Patria, mint azt, hogy az oradeai zsidó tökések antivalachicus frontot szerveztek meg és erre a célra néhány óra alatt több, mint ötmillió lej tadtak össze.

Nem részletezzük a tudósítás hangját és egyéb értesüléseit, amelyek hitlerista rendszerességgel pontokba is vannak foglalva.

Cáfolni egy ilyen koholmányt, vagy vitába szállni szerzőivel amugy is hiábavaló fáradság. Mert a Patria éppoly jól tudja, mint mi, hogy valótlan az, amit leirt.

De tudatosan csinálja ezt, hogy egyrészt megverje a reklám nagy dobját a mozgalom körül, másrészt hecceljen a zsidók ellen és harmadsorban, hogy igyekezék kompromitálni azokat a becsületes román politikusokat, akiknek a mai zivataros időkben van bátorságuk kiállni a szájtepő demagógiával szemben.

Ismerjük ezeket a metódusokat és ismerjük az embereket is, akik alkalmazzák.

Csak azt nem tudtuk volna sohasem elképzelni, hogy ezek az emberek valaha is kapcsolatba lépjenek ilyen metódusok alkalmazásával.

Hulló csillagok

Napjainkban a politikai élet egének csillagjai feltűnően rövid ideig tartják meg ragyogásukat.

Gyorsan tűnnek fel ezek a csillagok és gyorsan hanyatlanak le, akár csak a nyári ég meteorjai.

Lehullanak és nyomukban sötétség támad: az emberi agyak és az emberi lelkek sötétsége.

A hálás utókor napjainkban fenomenális gyorsasággal változik át hálátlan utókorra, olyan gyorsan, hogy szinte nem is érdemes a nagyság egére felröppenni azoknak, akik az egébe kíváncskoznak.

Az egész úgy tűnik fel, mintha a tömegek csak azért emelnék csillagokká bálványaikat, hogy azután kéjes kárörömmel dobják őket a szemétdombra.

Tegnap olvashattuk, hogy Venizeloszt, a görög egység és a görög köztársaság megteremtőjét, haza első számú közellenségének nyilvánították; ami röviden azt jelenti, hogy szabad zsákmánya lesz belőle minden hazafias petrolörnek és sovíniszta-fasiszta kalandornak.

Ha történetesen Venizelosz győzött volna, nagy valószínűleg ő nyilvánította volna első számú közellenségévé Kondilisz tábornokot, vagy Csaldarisz miniszterelnököt.

A múlt érdeme nem számít, napjainkban nincsenek többé stabil nagyságok, legfeljebb

Franciaország fődelegátusa átnyújtotta a francia panaszíratot a népszövetségi főtitkárságnak

Csütörtök délben a berlini olasz nagykövet is éleshangu tiltakozó jegyzéket nyújtott át Neurath külügyminiszternek

Flandin hatalmas németellenes beszédet mondott a szenátusban, amelyben megállapította, hogy Németország nem önként tette le a fegyvert, hanem legyőzték

Szombaton Párizsban összeül a háromhatalmi kormányfériui értekezlet

Berlin, március 21. A francia jegyzék átnyújtása után Neurath külügyminiszter Cerutti berlini olasz nagykövetet fogadta kihallgatáson, aki ezalkalommal az olasz kormány tiltakozó jegyzékét nyújtotta át a március 16-i német nyilatkozattal kapcsolatban. Az olasz jegyzék átnyújtásáról a délutáni órákban a német kormány hivatalos közleményt adott ki, éppugy, mint közvetlenül azelőtt a Francois Poncet által átnyújtott francia jegyzékről is.

A német közlemény hangoztatja, hogy a birodalmi külügyminiszter a francia jegyzék áttanulmányozása után nyomban közölte Francois Poncet berlini francia nagykövettel, hogy a birodalmi kormány kénytelen visszautasítani a jegyzék indokait, mert azok nem vetnek számot a tényleges helyzettel.

Az olasz kormány felfogása szerint a német kormány egyoldalul kíván változtatni a versaillesi békeszerződésen. A német közlemény az olasz jegyzék állításait és indokait is visszautasítja és rámutat arra, hogy éppen a hatalmak voltak azok, akik a szerződésben foglalt leszerelési ígéretük benemertartásával megszegték a versaillesi szerződést.

A francia panaszírat indokai

A párizsi lapok értesülései szerint Franciaország a népszövetségi alapokmány 11. cikkelyének 2. szakasza alapján emel panaszt Németország ellen a Népszövetségnél. Ez a szakasz jogot ad a népszövetségi tagállamoknak arra, hogy felhívassák a Népszövetség figyelmét, ha a békét megzavaró jelenségekről kell tudomást venniük.

Genfi jelentés szerint Massigli francia népszövetségi fődelegátus átadta a francia panaszíratot a népszövetségi főtitkárságnak. A népszövetségi főtitkárság a panaszírat kézhezvétele után nyomban érintkezést keresett Ruzsid Aras török külügyminiszterrel, a tanács jelenlegi elnökével, a tanácsülés időpontjának megállapítása érdekében.

Valószínűnek tartják, hogy a Népszövetség tanácsát a francia panaszírat ügyében március 28-ra fogják összehívni, rendkívüli ülészakra.

Flandin éles filippikája Németország ellen

Flandin francia miniszterelnök tegnap a szenátus ülésén beszédet mondott, amelyben megindokolta azt, hogy miért tartotta szükségesnek kormányja a katonai szolgálati idő felemelését. Rámutatott arra, hogy ezt a háborus üjonltéscsökkenések által támadt kisebb üjonltéscsökkentés miatt vezették be és csak átmeneti intézkedésnek szánta. Ha békesugarak árasztanak el valamikor Európa egét, a francia kormány hajlandó lesz időelőtt is leépíteni a rendelkezést. A miniszterelnök ezután a német fegyverkezéssel és az

általános védkötelezettség bevezetésének proklamálásával foglalkozott.

A németek úgy állítják be a dolgot — mondotta Flandin —, hogy lépésük visszavágás az angol Fehér Könyvre és a francia katonai szolgálati idő felemelésére irányuló intézkedésre.

Ezzel szemben a valóság az, hogy a német fegyverkezés már régóta folyik és csak a nyilvánosságra hozatalt választották meg most tudatosan és célzatosan.

A francia kormány a Népszövetséghez fordul, melynek alapokmányát sérti a német fegyverkezés és a véderőkötelezettség bevezetése. Mi lenne a nemzetközi jogból, hogyha valamelyik nemzet egyoldalul kivonhatja magát a vállalt kötelezettségek alól?

Németországot terheli a világ-háború felelőssége

Flandin a továbbiak során éles szavakkal hangoztatta, hogy minden ellenkező híreszteléssel szemben igenis Németországot terheli a világ-háború felelőssége és nem igaz az sem, hogy önként tette volna le a fegyvert.

Letette a fegyvert, mert a szövetséges és társult hatalmak győztek és győzések ezuttal is,

ha új háborúra kerülne sor. (Óriási tapsvihar és éljenzés.)

Valótlan az az állítás is, hogy Franciaország nem szerelt le. A békeállományra való áttérés során a hadállományt 50 százalékra mérsékeltek, a katonai szolgálati időt három évről egy évre szállították le és így tartot-

(Folytatása a 8. oldalon)

stabil állagyságok vannak. Venizelosznak csupán a a vizsgálatára lehet, hogy szomorú sorsában nem áll egyedül.

Nemrégiben Trotszkijt nyilvánították az orosz proletár-haza első számú közellenségévé, azt a Trotszkijt, aki nélkül már csak a

mult emléke volna a forradalmi Oroszország. E korszak dekadenciáját ez a két jelenség jellemzi legjobban. Nincs többé érdem, nincs többé érték, csupán a siker és a nyers erő számít. Aki bírja, az győz s akit legyőznek abból hulló csillag lesz még abban az esetben is, ha valódi csillag volt.

VILÁG TUDER

Harcra készen áll a német hadsereg

A Gringoire című francia folyóirat legutóbbi száma közli az alábbi rendkívül érdekes cikket.

Az egész német katonai szervezet az offenzíva elvén épül fel. A németek gyors, azonnal megmozgatható és számszerűleg hatalmas repülőrajokat teremtettek, páncélos tankokat, gyilkos gépeket, rendkívül gyors szállítási eszközöket és stratégiai vonalakat, amelyeknek segítségével hatalmas embertömegeket vehetnek a meglepett, tétovázó és demoralizált ellenségre. Számos autótut építettek ki a Rajna felé, öt új vashidat Duisburg, Langenfeld, Ludwigshafen, Maxau és Spire mellett, öt hidutat Emerich, Diunsburg Urdingen, Neuwirth és Rudesheim közelében. Csupán ezen hidak megépítése 50 százalékkal fokozza a német hadsereg szállítási lehetőségeit 1914-gyel szemben.

A németek jelentős mértékben kiépítették országut-hálózatukat. Az egész birodalmat keresztül-kasul szelik a helyrehozott régi és az új utak, amelyeknek hálózata ma több mint 25 ezer kilométer hosszúságot képvisel. Ehhez járul még 7000 kilométer autótut.

A látszat szerint a németek a háború után elhanyagolták a nehéz tüzérséget. A valóságban a Reichswehr jelentős nehén tüzérséggel rendelkezik. A német nagyvezérkar mindenesetre igyekezett a nehéz tüzérség hatáskörének egy részét az aviatikára áthárítani. Ez hozzá tartozik ahhoz a koncepcióhoz, amely a jövő háborújában a német hadsereg számára mérvadó lesz: brüsszk támadás, kieroszakoltan gyors offenzíva, az ellenség demoralizálása. Ennek a koncepciónak a megvalósításában a nehéz tüzérség csak szerény szerepet játszik. Kezelése ugyanis nehézkes és immobilizál embereket, akiket más egységeknél hasznosabban lehetne felhasználni. Anélkül, azonban, hogy a nehéz tüzérség tanulmányozását és kiépítését elhanyagolták volna, új ágyutípusokat teremtve és azokat nap-nap után tökéletesítve, a németek az utóbbi időben inkább egy másik fegyvernemet kultiváltak, amely céljaiknak inkább megfelel, az aviatikát.

A repülőgépek az ellenséges vonalakon belül nagy területeken okozhatnak károkat. Bebizonyosodást nyert, hogy nem lehet egy repülőrajnak a vonalon való áthaladását megakadályozni. Meg lehet támadni egy, vagy több gépet is, de nem lehet fentartani az összeseket. A repülőgépbombázásnak, borzalmas előnyei mellett megvan az a hátránya, hogy kevésbé pontos, mint egy tüzérségi atak. Mindaddig, amíg egy üteget el nem hallgattatnak, vagy szét nem rombolnak, a nehéz ágyusúlyos károkat idézhet elő az ellenséges sorokban. Ezzel szemben olyan pontokon, ahol több ember koncentrálódik, valamint a harcnonalott messzefekvő állomásokon automobil-parkok, tartalék-seregek, petrolleumraktárak, arzenálok fölött urrá lesz a modern repülőgép, amely áthalad az ellenség védővonalán és gyújtó bombáival, dobbanó szereivel, vagy mérgezőgázaival félelmetes fegyverré válik. Németország ugyyszólván a semmiből varázsolt elő egy hatalmas aviatikát, amelynek a hitlerista rendszer hatalmas impulzust adott a további fejlődéshez. Az aviatika ma tekintélyes fegyvert képvisel, kipróbált, nagy-számu és ügyes vezetők kezében.

A versaillesi szerződés felhatalmazta Németországot tizenhat repülőgép karbantartására és betiltotta a harci aviatikát. Ma Németországnak ötven repülőtere van. Az aviatika megoszlik polgári és katonai repülésközött. Előbbi magában foglalja a kereskedelmi és sportaviatikát. A

VIG ÖZVEGY

repülészet összes ágai Göring tábornok légügyi miniszter kezében vannak összpontosítva. A kereskedelmi és sportaviatika személyzete ugyancsak kiképzésben részesül. A német aviatika ezért a legveszedelmesebbek egyike egész Európában. Csak nem száz repülőraj és ezeröt száz teljesen új készülék fölött rendelkezik, amelyeknek motorjait részben Anglia szállította. A vadász-bombázó és megfigyelő pilóták szolid kiképzésben részesülnek. A kereskedelmi és sportaviatika kimeríthetetlen forrása a pilótáknak, mechanikusoknak, szakértőknek a katonai repülészet számára. A sportaviatika egymagába 4500—5000 pilóta fölött rendelkezik. Németországnak összesen mintegy négyezer a háborúban használható repülőgépe van, és közel nyolcezer pilótája, valamennyien katonai kiképzésben részesültek. A német vezérkar számításai szerint a német repülők naponta kétszáz tonna bombát dobhatnak Párizsra, Londonra, 50 tonnát kisebb városokra, mint Toulouse, Lyon, Bordeaux, Marseilles, Nantes, etc.

A németek nagy fontosságot tulajdonítanak a tankoknak és ellentankoknak. A repülőgépek mellett a tank a jövő háborújának legfélelmetesebb fegyvere. Minden hadsereg számára adódik a feladat, hogy minél nagyobb számú különböző fajsúlyú tank fölött rendelkezze, főleg olyan páncélos tankok fölött, amelyeket az ellenség nem tud átlni s olyan antitank-anyag fölött, amely harcoképtelenné tudja tenni az ellenséges tankokat. A tankoknak folytatott harcban azoknak száma is kimagasló szerepet játszik. A francia kamara Petain marsall kérésére 800 millió frankot szavazott meg ebben az évben tanképítések céljaira. Egyelőre a helyzet az, hogy Franciaországban a tank felépítése hosszabb ideig tart, mint Németországban. A francia kormány és a francia hadsereg igyekszik most kompenzálni a Daladier és Paul Boncour-kormány alatt a fegyverkezés szempontjából elvesztett időt, amikor is a kormányok törölték az újabb hadifelszerelési hiteleket.

A tankok száma és az ellentank-anyag fontos, sőt adott esetben döntő tényező lehet a jövő háborújában. Németország éppen ezért szüntelenül szaporítja tankegységeinek számát. Mindezekből néhány általános megállapítást lehet leszűrni. Németország fegyverkeznek. Három év óta a német hadipar egyre gyorsuló ritmusban fokozza tevékenységét, amelynek egyetlen ágát sem hanyagolták el. A munkában lévő üzemek száma napról-napra nő. Új épületek emelkednek és a munkások száma folyton szaporodik. Fegyvereket, gyalogsági muniókat, tüzérségi alkatrészeket, tank és antitank-anyagot, puskaporhoz való anyagot, robbanó anyagot, gázakat és katonai felszerelési tárgyakat termelnek az egész ország területén. A Krupp-művek, a Rhein Metall Deimler, Dussing, Bochülmerverein és Spolte gyárak, a ruhrvidéki gyárak, a Berlin Karlsruhei üzemek, a Gustav Genshow-üzemek, a reisdorfi és premnizi gyárak mind Németország háborús készülődésének szolgálatában állanak. A német hadsereg a legkifogástalanabban, a legmodernebb eszközökkel van felszerelve és komoly formában fenyegeti Európa békéjét. Hogy mennyire komoly ez a készülődés, az is mutatja, hogy mezőgazdasági és élelmiszeri szempontból Németország sokkal jobban fel van készülve a háborúra, mint volt 1914-ben. Ugyászólván minden átmenet nélkül nekiláthat tehát egy háborúhoz.

Hétfői kezdettel a filmgyártás remeke!

LEHÁR FERENC
halhatatlan operettje

Jeanette Macdonald
Maurice Chevalier
főszereplőkkel

rendezte:
LUBITSCH

A nagy érdeklődésre való tekintettel jegyek előre megvásárolhatók a Select kasszájánál.

Remutálja a
SELECT MOZGÓ

Véres választási összetűzés Magyarországon hat halottal és számos súlyos sebesülttel

„Szabad” választások Magyarországon

Budapest, március 21. (Rador.) Endrődön (Békecs) miután a hatóságok betiltották a kisgazdapárt egy választási gyűlését, összeütközés támadt a csendőrök és a tömeg között. Az összetűzésnek hat halottja és számos sebesültje van. Kozma belügyminiszter maga utazott a helyszínére a vizsgálat megejtése végett.

A király rendelte el hatszáz erdőmunkás panaszának felülvizsgálását

A cluj-i tábla megítélte az órabérek emelését

Cluj, március 21. (Az Uj Kelet tud.) Hatszáz erdőmunkás perével foglalkozott tegnap a cluj-i tábla mellett működő munkakonfliktusokban itélkező választott bíróság Filipescu táblabíró elnökletével. Iva Mică 600 erdőmunkása még a múlt esztendőben béremelésért folyamodott az állami Erdőigazgatósághoz, mert általános volt az a panasz, hogy két és hat lej maximális órabérből nem tudják fenntartani magukat és családjukat. Az igazgatóság visszautasította a kérést. Egy ideig változatlanul állottak fenn a régi munkabérek. A múlt évben azonban öfélése egy vasútvonal felavatása alkalmából leutazott Ilva Micăre. A munkások akkor testületileg járultak a király elé és előadták az igazgatóság által visszautasított kivánásukat. A király meghallgatta a munkások panaszát és elrendelte, hogy az erre illetékes hatóságok vizsgálják át a munkások kérésének jogcsuftságát.

Első fórumként a cluj-i Munkügyi Inspektorátushoz került a hatszáz munkás

bérekövetelése, ahol azonban nem jutottak eredményre, mert a munkaadók nem fogadták el a felajánlott béremelést. Mint második fórum tárgyalta tegnap az erdőmunkások ügyét a tábla mellett működő választottbíróóság. A Munkakamara képviselőiben dr. Blaga Emil jelent meg, aki a bíróság előtt előadta, a munkások követelését, amelyet három pontban foglalt össze: 1. Hétnapos fizetett szabadság. 2. Tulorázás esetén 25 százalékkal több órabér és a kötelező kántinélkezésnél rendszer napi áron kapjanak ellátást a munkások. A választottbíróóság a munkások követelésével szemben a következő határozatot hozta: A 2.50—4-ig terjedő órabéreknel 90 százalékos béremelést, 4—8 terjedő órabéreknel 20 százalékos béremelést rendelt el. Ugyanakkor elrendelte a kötelező 7 napos fizetett szabadságot és tulorázásoknál 25 százalékos fizetéstöbbletet. A határozat a törvény értelmében hathónapi időtartamra érvényes.

ROMÁN OPERA

PREMIER! PÉNTEK, március 22-én 8 1/2 órakor: Boito világhírű operája, Papilian direktor rendezésében.

MEFISTOFELE

Vezényel: Edmondo de Vecchi karmagy. Rendes helyárák. Bérletek érvényesek.

Megkezdődtek az előcsatározások a cionista Actions-Comité jeruzsálemi ülészakára

Jabotinsky válaszon. A Haolam elveti a kerekasztal-konferencia gondolatát

Cluj, március 21. Néhány nappal ezelőtt még úgy látszott, hogy a cionista exekutív békeakciója a cionista pártok kiengesztelése és a belső harcok normalizálására sikerre fog vezetni. Az exekutív vezetői valóban felülemelkedtek a pártszempontok szűk keretein és a cionista mozgalom egyetemes érdekében jártak el, amikor Londonban felvették a béketárgyalásokat az ellenzék vezetőivel. Az exekutív lojális és tárgyilagos magatartása nem maradhatott minden hatás nélkül az ellenzéki frakciókra sem, a cionista pártoknak tudomásul kellett venniük, hogy ez az exekutív nagy szolgálatokat és nagy teljesítményeket mutatott fel, ezenkívül külső tényezők is hozzájárultak ahhoz, hogy pillanatnyilag a béke szelleme kerekedett felül a cionista beretekben.

Ugy látszik azonban, hogy ez az áramlat átmeneti jelenség volt csupán és most a jeruzsálemi A. C.-ülés előtt újra fellángolnak a pártszempontok, ha nem is olyan erővel, mint ahogy az utóbbi években tomboltak. A revizionisták már krakkói konferenciájukon megmutatták, hogy előbbre helyezik a pártfegyelmet és a pártszempontot, mint a cionista mozgalom egyetemes követelményeit. A krakkói konferencián Jabotinskynek nem kis erőfeszítésébe került, hogy elhárítsa lon-

doni tárgyalásainak nyílt dezavválását. Ezt pedig csak úgy tudta elnyelni, hogy újra szembefordult a Cionista Szervezet fegyelmi rendjével és a revizionista uniót a Cionista Szervezettel „független” és a Cionista Szervezet fegyelmi rendje alól „feloldott” alakulatként deklarálta, mely mint ilyen hajlandó föderatív alapon együttműködni a Cionista Szervezettel és a többi cionista pártokkal.

Jabotinskynek ez a formulája nyilván a londoni béketárgyalások alapjának a felborításával egyenlő. Jabotinsky maga is tisztában van ezzel, de azt is jól tudja, hogy a széles zsidó tömegek békét akarnak és békét akarnak és békét követelnek. Jabotinskynek olyan formulát kellett találnia, mely saját pártjának szeparatistikus törekvéseivel — legalább látszólag — a zsidó tömegek békekívánásaival is összhangban van. Ez a formulát az ugynevezett kerekasztal-konferencia, melyet Newyorkban hirdetett meg a revizionisták vezére. Ebben a formulában Jabotinsky megállapítja, hogy a cionista exekutívvel nincs értelme a további tárgyalásoknak, ezért kerekasztal-konferenciára hívja a cionista pártokat. Érdekes, hogy az általános cionisták világszövetsége — mely az utóbbi időben csaknem minden tekintetben magáévá tette az exekutív politikáját

— szintén a kerekasztal-konferencia mellett foglalt állást. Sőt, az amerikai kionisták ugynevezett B-csoportja egyenesen meghirdette a harcot a mai exekutív ellen. Azzal vádolja a cionista vezetőséget, hogy feladta az általános cionista elveket és a Histsadruthnak szolgáltatta ki magát, felhívja tehát az összes cionistákat egységes blokk megteremtésére, hogy kiküszöböljék „egy pártnak a diktatúráját a mozgalomban”.

Más országokban viszont az általános cionisták hangsúlyozottan az exekutív mellé állottak. Így a csehszlovákiai cionista szövetség legutóbbi konferenciáján teljes mértékben magáévá tette az exekutív politikai irányvonalát úgy a szervezet belső kérdéseit, mint a külpolitikai problémák tekintetében.

A londoni Haolam, az exekutív héber hivatalosa legutóbbi számában behatóan foglalkozik a belső cionista béke kérdésével.

„A krakkói konferencia után — írja a lap —, melyen a revizionisták teljesen eldobták maguktól a Cionista Szervezet fegyelmét, nincs már meg az alapja a revizionistákkal való további tárgyalásoknak a cionista mozgalom belső békéjének ügyében. Az összes pártok kerekasztal-konferenciája — amit a revizionisták javasolnak — nem vezetne semmilyen eredményre és csak újabb alkalmat adna a revizionistáknak arra, hogy függetlenségüket kihangsúlyozzák. A cionista Actions Comité revizionista tagjai, ha csak egyik lábukkal is a Cionista Szervezetben állanak még, el fognak jönni a jeruzsálemi A. C.-ülésre és ott alkalmuk lesz revizió alá venni eddigi romboló politikájukat. Egy kerekasztal-konferencia sem nyújthat ennél többet, mert a cionista fegyelem alapelveit nem lehet feladni”.

A Haolam ezután hangsúlyozza, hogy dacára a tárgyalások megszakadásának, a Londonban megkötött három egyezmény érvényben marad. Megjegyzi azonban, hogy a revizionisták olyképpen oldják meg az egyezmény egyes pontjait, hogy bár nem bojkottálják a cionista alapokat, de nem is támogatják azokat, hanem saját alapjukra, a Keren Tel Chajra koncentrálnak.

A cionista közvélemény ilyen körülmények között feszült érdeklődéssel várja a jeruzsálemi A. C.-ülés kimenetelét. Ezt azonban megelőzi az a népszavazás, amelyet a Histsadruth rendelt el tagjai körében a Ben Gurion és Jabotinsky között létrejött londoni egyezmény ügyében. A munkásság nagy tábera az egyezmény jóváhagyásának híve, de nem jelentéktelen azoknak száma sem, akik elvetik az egyezményt. A palesztinai lapok azt hiszik, hogy a Histsadruth többsége a szavazás napján az egyezmény mellett fog dönteni. Ez a döntés döntőjelentőségű a cionista mozgalom egész politikai helyzetére és az A. C. kimenetele is nagy mértékben függ a munkásság elhatározásától. Ebben az elhatározásban viszont súlyosan látna esik az a nagyon is vitás kérdés: lehet-e egyáltalán építeni a revizionisták békés szándékaira.

A jeruzsálemi A. C. ilyen körülmények között távoiról sem a helyreállított béke szellemében fog összeülni, de remélhető, hogy hozzá fog járulni a helyzet tisztázásához és tisztultabb atmoszférát fog teremteni a 19. kongresszusra. (—)

Példálatlanul olcsó könyv-vásár Lepage-nál Cluj

Ady, Babits, Heitai, Ibsen, Karinty, Jack London, Maupassant, Móricz, R. Rolland, Zilahy, Zola, stb., stb. Gazdasági, technikai könyvek, a filozófia, művészettörténet, történelem, természettudomány, irodalomtörténet, stb. alapvető művei. Minden 5, 10, 20, 30, 33, 40 és 50 lejes árakban. LEPAGE-nál Cluj. — Menjen be LEPAGE-hoz, mert ilyen alkalmat ritkán adódk. Kérjen ingyen jegyzéket.

A mi tanácsunk!

Minden árut

szaküzletben

vásároljon.

Kártyos anyagokat is!

Boskovics Testvérek

kártyoskellék szaküzlete

Cluj, Str. Regina Maria 15. szám.

Egy megkezdődött külke

Ipari és kereskedelmi

Folynak kötet

Cluj, március 21. Amikor Románia között megindult a kereskedelmi nyos szkepticizmus, az endő kereskedelmi vélemény hangsúlyos ország nem vehet végeredményben a nyok között élő amelyben a lakosságza alkotja. E tott a román töké pitalista jellegű k te is, mely valami dolgot jelent a nem vevővel kell beviteli hivatalai, áru értékéért is.

A szovjet külke rendkívül érdekes

Gr megelőzésér 3 tablettáig na

Grippa m

Elismert bakt
A Tegal — szerenc kítőn belső fertőtöl
A botogás kijűv szeres Tegal ke
Gyógyeserákban Lái 130.— A Te

dik le. Az egész tokra oszlik, amek, ahogyan pő oszlik különböző működését az álterv, a Gosplan. Így tehát a termján szervezik mperiódusokra, hőtösebb részt tudsod sorban a pill számba, de itt a tők érdekeit tart ugyanis mindig árukból választótröstök, amelyeket látják el ny fontosabb szerep. A nyersanyag

Egy részvénytársaság fogja megkapni a Szovjettel való külkereskedelem monopólium-jogát

Ipari és kereskedelmi körökben idegességgel fogadják a hírt. Milyen a Szovjet külkereskedelmi rendszere

Folynak a munkálatok az Oroszországgal kötendő kereskedelmi szerződésre

Cluj, március 21. (Az Uj Kelet tud.) Amikor Románia és Szovjetország között megindult a diplomáciai összeköttetés, kereskedelmi és ipari körökben bizonyos szkepticizmussal tekintettek a felveendő kereskedelmi tárgyalások elé. Az a vélemény hangsúlyozódott ki, hogy Oroszország nem vehet át árut Romániától, mert végeredményben azonos termelési viszonyok között élő két országról van szó, amelyben a lakosság nagy többségét a mezőgazda alkotja. Bizalmatlanságot támasztott a román tőkében a szovjet államkapitalista jellegű külkereskedelmi szervezete is, mely valami, eddig még nem ismert dolgot jelent a kapitalista termelőnek: nem vevővel kell tárgyalni, hanem egy beviteli hivattal, mely egyben felelős az áru értékéért is.

A Gosplan

A szovjet külkereskedelmi tevékenysége rendkívül érdekes keretek között bonyolódik.

tők által hozzájuk juttatott kérések alapján szerzik be az állami terv megvalósításához szükséges nyersanyagot. Ez a tröszt diszponál a szovjet-kormánytól történt előzetes bejelentési kötelezettségével külföldi megrendelésekről is. Az utóbbi éveken egyszerűsítési célokból és hogy a bürokrácia kifejlődését megakadályozzák, az import-trösztöket összeolvastatták az export-trösztökkel, mely Oroszország hatalmas nyersanyagkészletének kivitelét irányította.

Az orosz kereskedelem szervezete

Dr. Cristoreanu, Szovjetország és Románia című munkájában ismerteti ezeket a diplomáciai kapcsolatokat felvétele majdnem minden országgal fokozatosan megtörtént. Így a varsói Sovpolitorg már meg is szüntette működését és likvidálás alatt áll a londoni Arkos is.

Helyre áll a bizalom

Szojuz-promexport, Moszkva gyógyszerészeti, orvosi és egészségügyi preparátumokat importál és textil, természetes és műselyem és kémiai anyagokat exportál.

Export-proszkina Moszkva, mely élőállatokat exportál és importál és végül a Prodo-export és Szojuz-Prodoexport, amely a bőripari áruimport és exportot bonyolítja le.

Ezeknek a korszaknak azonban nincsenek direkt összeköttetésben a termelővel, vagy a külföldi importőrrel, hanem vagy a szovjetek külügyi képviselője, vagy pedig

speciális részvénytársaságok útján, mint amilyen volt az Artos Londonban, vagy a Sovpolitorg Varsóban, bonyolítja le az üzleteket.

A szovjet külkereskedelemnek ez a része egyike a legérdekesebbnek és ezért ezt bővebben is ismertetjük.

Az első lépések

Oroszország külkereskedelme a legnehezebb körülmények között indult meg az európai államokkal. Egyrészt Szovjetország csak nagyon kevés európai állammal volt diplomáciai kapcsolata, másrészt pedig a külföldi piacok a legnagyobb bizalmatlansággal viselkedtek Szovjetországgal szemben. A belső szükségletek, de főképpen az öt éves tervek végrehajtása imperatív módon kényszerítették a szovjetet, hogy minél szélesebbkörű külkereskedelmi tevékenységbe kerüljön. Ezért a különböző országok kereskedelmi társaságokat létesítettek olyan államokban, ahol a szovjet még nem volt elismert. Az első volt az 1922-ben Londonban megalakult Arkos, melyhez hasonlóan az összes európai centrumokban létrejöttek az első szovjet-befolyás alatt álló részvénytársaságok, amelyek egy-egy nagyszabású áruimport-export ügynökség szerepét töltötték be. A társaságok működése végül teljesen elszármazta a szovjetországi piac iránti bizalmatlanságot. Amilyen arányban csökkent a bizalmatlanság, a szovjet is mérsékelte a részvénytársaságok működési jogát annak arányában, ahogyan a diplomáciai kapcsolatokat felvétele majdnem minden országgal fokozatosan megtörtént. Így a varsói Sovpolitorg már meg is szüntette működését és likvidálás alatt áll a londoni Arkos is.

Igy nézett ki a szovjet külkereskedelmi szervezete, melynek működése alatt a kapitalista államok importőrjei meggyőződtek róla, hogy ez a rendszer sokkal több előnyt jelent, mint hátrányt. Előszörban megtakarítja a költséget és fáradságos információ-beszerezést, mert a szovjet mint egy ember rendel, gyakran készpénzben fizet, a hitelüzleteket pedig készségesen bonyolítja le a hazai export-import intézetek útján és a fizetési feltételeket illetően mindig aláveti magát a külföldi ál-

lam kereskedelmi szokásainak, sőt bírói ítéleteinek is. A szovjet kereskedelmi szervezete egyébként ebben a kérdésben már teljes bizalomnak örvend, mert a vállalt fizetési kötelezettségeknek a szovjet minden esetben pontosan eleget tesz.

Románia tervei

Információink szerint a román kormány most nagy információs működést kezdett, hogy a szovjettel történő kereskedelmi minisztérium a külkereskedelmi egységsítésének előnyeit látva, azon fáradozik, hogy társaságot hozzon össze, mely a főügynöke, de esetleg egyedüli ügynöke volna az Oroszországgal folytatandó kereskedelmi kapcsolatok lebonyolításánál. A társaságban az ország nagybankjai és nagyvállalatai vennének részt, amelyek termékeiket el tudnák helyezni Oroszországban. Ami a terv végrehajtását illeti, egyelőre valószínű, hogy még a kormányban sem alakult ki a végleges vélemény ebben a kérdésben. Mindenesetre valószínű, hogy a tervezett orosz-román vegyes bizottság nem alakulhat meg, mert közben a román kormány tudomást szerzett róla, hogy hasonló körülmények között a szovjet már megtagadta a vegyesbizottságokban, részvénytársasági alapon való együttműködést.

Egyetlen társaságé a monopólium?

Hogy hasonló társaság működése mégis biztosítva legyen, törvényben fogják szabályozni ezt a kérdést, a szovjettel való kereskedelem monopólium jogát egyetlen szervezettel biztosítva. Ezt mindenesetre csak roppant nehéz harcok után lehet megvalósítani, mert érdekelt körök természetesen nem akarnak kimaradni a külkereskedelemből. Ez a társaság a Nemzeti Bank támogatását élvezné. Kereskedelmi és ipari körökben máris idegesség észlelhető a kérdésben, mert attól tartanak, hogy a kormány politikai szempontoktól fogja magát vezettetni, a szovjettel való kereskedelmi összeköttetések monopólium jogának biztosításánál. Ezek a körök ugyanis azt az álláspontot képviselik, hogy az összes romániai termelő rétegek csak akkor láthatják hasznát a szovjettel való kapcsolatoknak, ha a kereskedelem szabad versenyen ezen a téren is biztosítják és nem vetik alá ezt a folyamatot egy bürokratikusan rendszer kényekedvénynek.

Grippa

megelőzésére használjon Togal-t, 3 tablettáig naponta. — Teljes siker.

Grippa megbetegedés

összén gyorsan gyógyít a

Togal

Elismertett fájdalomcsillapító és bakteriumölő.

A Togal — szerencsés össetételenél fogva — mint kitűnő belső fertőtlenítő erősen láncokkentő hatású.

A betegség kiújulásától megóvja Önt a rendszeres Togal kezelése. — Kérdezze meg orvosát.

Gyógymertárakban és Drogeriákban. Lei 52.— és Lei 180.— A Togal-tabletta svájci készítmény.

Fedák Sári és Aknai Vilma egy hollywoodi fogházban várja a híres Vajda-per végét

Legalább hatévi börtönrre kell számítaniok, ha a pert elvesztik. Egyelőre jó dolguk van a fogházban

Hollywood, március 21. A kaliforniai filmvilágban sokat beszélnek most két magyar színésznő, Aknai Vilma és Fedák Sári letartóztatásáról. Fedák Sári, mint ismeretes, arra a kétes kimenetelű szerepre vállalkozott, hogy barátnőjének, Aknai Vilmának segítségére lesz abban, hogy Vajda Ernő ellen orrási összegekre menő pert indít. A per anyaga, hogy Vajda Ernő valamikor régen házasságot ígért az akkor bécsi burgszínházi művésznőnek, Aknai Vilmának. Amerikában — ahol közben Vajda Ernő híres filmíró és rendező lett és hatalmas jövedelmek fölött rendelkezik — a házassági ígéretet szigorúan veszik nemcsak a bíróságok, hanem a társadalom is. A legkülönbözőbb erkölcsvédő egyesületek, női klubok és vallási közületek a legkíméletlenebb haszát indítják olyanok ellen, akikre rábizonyul, hogy bármilyen oknál fogva nem tartották be házassági ígéretüket.

Társadalmi bojkott

Az ilyen emberek, ha nagy állásban vannak, bizonyára elvesztik pozíciójukat a társadalmi bojkott nyomása alatt. Így volt ez Fatty, a kiváló filmszínész esetében is, akit ilyen szerű bűne miatt a közönség bojkottált, filmjeit nem nézték meg és társaságban emberek nem mertek megjelenni vele nyilvános helyen. Chaplinnek is majdnem hasonló esete volt. Ő azonban nagy pénzen és orrási propagandával ki tudta magyarázni magát. De vannak vélemények, hogy a kitűnő komikus ezt az afférje kedvetlenítette el a további filmzéstől.

Fedák, a kezdeményező

Vajda Ernő most ilyen szerű afférbe keveredett. Aknai Vilma ráfogta, hogy éveket ezelőtt házassági ígéretet tett neki, amit azonban megszegett. A színésznő, aki köz-

ben idegbeteg lett és kilépett a Burgszínház kőtelékéből, Budapest színházi irodát nyitott és összeköttetésbe lépett Fedák Sárral, a híres magyar operett-színésznővel. Fedák Sári volt állítólag kezdeményezője az Aknai-féle akciónak. Aknai Vilma még őrzött néhány régi levelet Vajda Ernőtől, amelyekben az író gyöngéd szavakkal árulta el a művésznő iránt érzett vonzalmát. E levelekből azonban határozottan nem derül ki, hogy a kezét is megkérte volna.

A legfontosabb bizonyíték

Mégis Fedák Sári biztatására Aknai Vilma megindította Vajda Ernő ellen az eljárást. Félévvel ezelőtt a két színésznő utrakelt és Kaliforniába utazott, ahol be is adták az ott lakó Vajda Ernő ellen a keresetet néhány százezer dollár erejéig.

A híres vacsora

Vajda Ernő védekezett. Védekezésének legfőbb momentum az volt, hogy abban az időben, amikor állítólag házassági ígéretet tett volna, már nős volt és erről Aknai Vilmának kellett tudnia. A filmírónak nagy szerencséje volt, mert abban az időben egy pesti színházi hetilap fülvételt készített egy dunaparti ebédről, amikor az asztalnál ülő Vajda Ernő és Aknai Vilma kívül bizony ott volt Vajda Ernő — felesége. Az író ügyvédje ezt a lap-példányt becsatolta az iratok közé, azonfeül gondoskodott az amerikai sajtó útján hogy a fotográfát közöljék, úgyhogy a közvéleménynek egy hatalmas táborát tudta maga mellé hangolni.

DIVATLAPOK

BOROS papirkereskedésben

izben házasságot ígért Aknai Vilmának és közvetlenül őt — Fedák Sári — kérte fel. Arra is kérte — ugymond — hogy amikor már kint lesz Amerikában, jöjjön utána, oda-kint könnyebben fog elválni feleségétől és elveheti szerelmét, Aknai Vilrát.

Vajda szerint ez a vád szemenszedett hazugság. Ő soha ilyen megbízással nem ke-reste fel az operettprimadonnát és azon a vacsorán, amelyen Vajdának ez az állítólagos kijelentése megtörtént, egy pillanatra sem maradt egyedül a színésznővel, aki szorinte zsarolási hadjáratot indított ellene.

Hová tűntek a divák?

Az esetnek ez a része eddig közismert volt. Amit nem tudtak: hogy Fedák Sári hová tűnt el Amerikába való megérkezése után. Levelek jöttek Magyarországra Fedák Sári megbízóitól, amelyekben arra kérték az embereket, hogy küldjenek pénzt a divának, aki ismeretlen helyen tartózkodik. Fedák megbízói kaptak is pénzt, így Ben Blumenthaltól, a budapesti Vigaszínház tulajdonosától, aki 500 dollárt küldött. Most már tudják azt is, hol tartózkodik a két magyar színésznő. Mind a ketten a hollywoodi női fogházban vannak letartóztatásban. A fogház valóságos szanatórium. Nincs munkakényszer, a női foglyok jó idő esetén hatalmas parkban tartózkodnak, sétálnak, golfznak, tenisznek, strandolnak és alvóhelyüket inkább lehet hotelszobának, mint cellának nevezni. A női fogház itt inkább javítóintézet, ahol a foglyok mindent megengedhetnek maguknak.

A tárgyalást rövidesen ki fogják tűzni és ha Fedákék perveztesek lesznek, mind a ketten legalább hat évi szabadságvesztésre számíthatnak. Ezt a hat évet is illyenszerű, de szigorú börtönben töltik el, ami feltétlenül kellemes lehet azoknak, akik nem szokták meg a szabadságot annyira, mint a két színésznő, akiknek már Magyarországon is szűk volt.

dik le. Az egész ország termelése tagozatokra oszlik, amelyeket trösztöknek neveznek, ahogyan például egy nagy áruház oszlik különböző osztályokra. A gépezet működését az állami gazdaságot irányító terv, a Gosplan törvényei alapján vezetik. Így tehát a termelést a folyó évi terv alapján szervezik meg, kisebb vagy nagyobb periódusokra, hogy a tervből minél jelentősebb részt tudjanak megvalósítani. Másodsorban a pillanat szükségleteit veszik számba, de itt az állam és nem a fogyasztók érdekeit tartva szemelőtt, a fogyasztók ugyanis mindig csak a rendelkezésre álló árukból választhatnak. Vannak azonban trösztök, amelyek a termelő szövetkezeteket látják el nyersanyaggal és ezek a legfontosabb szerepet töltik be.

A nyersanyag-trösztök a termelő tröszt-

szaküzlete

na Maria 15. szám.

Csehszlovákiában az adó nem arra való hogy megsemmisítse, hanem hogy lehetővé tegye a polgárok egzisztenciáját

A csehszlovák pénzügyminiszter figyelemreméltó körlevele az ország pénzügyi hatóságaihoz

Prága, március 21. Csehszlovákia pénzügyminisztere körlevelet bocsátott ki a napokban az ország pénzügyi hatóságaihoz, melyben a hatóságok magatartásának és eljárásának pontos irányvonalait határozza meg. Figyelemreméltó dokumentum ez a körlevél. Figyelemreméltó különösen nálunk és különösen ma. Felfigyelhetünk rá azok is, akik Románia pénzügyeit irányítják és azok is, akik felelős végrehajtói ennek az irányításnak.

A hatóságok és az adófizetők

Mesészerűen szokatlan és meglepő az, amit a csehszlovák pénzügyminiszter mond a körlevelében, holott oly természetes és magától értetődő minden szava. A miniszter hangsúlyozza, hogy az igazságosság az állam alapja, ezért az állami hivatalnok első szolgálati kötelessége a pártatlanság és a feltétlen tárgyilagosság. A pénzügyi hivatalnoknál — írja a körlevelében a miniszter — kettős pontossággal bír ez a kötelesség, mert kihatásaiban jelentős befolyást gyakorol az adófizetők gazdasági helyzetére és nemcsak gazdasági, hanem morális károkat is okozhat. Ez a megfontolás követeli, hogy pénzügyi természetű döntéseknél a hivatalnok megfelelő körültekintéssel és tárgyilagossággal járjon el, ami különösen a hivatalok vezetői részéről kívánatos.

— Elsősorban hangsúlyoznom kell, — írja a miniszter — hogy az államnak saját léte fenntartására és feladatainak teljesítésére meg kell szereznie a szükséges eszközöket.

De ugyanakkor az adófizetők vagyoni, gazdasági és társadalmi viszonyait is tekintetbe kell vennünk. Ott, ahol törvényes lehetősége van a könnyítéseknél, ott meg kell adni azokat, mert nem célja a pénzügyi közigazgatásnak az adófizetők gazdaságilag megsemmisíteni, hanem ellenkezőleg, gazdasági egzisztenciáját lehetővé tenni és így előteremteni a szükséges adóforrást.

— Az adómorál szempontjából különbséget kell tennünk a rendszeres adófizetők és azok között, akiket úgy ismernek, hogy szándékosan igyekeznek kivonni magukat az állampolgári kötelezettségek alól.

A hivatalnoki morál

— A pénzügyi hatóságok formális eljárásánál vezérelv kell, hogy legyen a közszolgálat tudata, mely minden közhivatalnokot kell, hogy vezéreljen. Ha az adófizetők, különösen a mai válság idejében, a növekvő adóteher magában véve is nehezezzé esik, úgy

kötelessége előzékeny és készséges bánásmóddal ezt a terhet számára elviselhetővé tenni.

A miniszter ezután rámutat azokra a panaszokra, amelyek a különböző beadványok elintézésének lassu menetére vonatkoznak és arra a tényre, hogy az adóteher fontos komponens az adófizetők gazdasági és pénzügyi számításában. Az az adófizető, aki nincs tisztában adókötelezettségének állásával, az nem tudja gazdasági ügyeit rendbehozni és ezáltal károkat szenved. Ezért fontos, hogy az ilyen bizonytalanságokat az adófizetők minden beadványának, különösen az adóvalomásoknak és panaszoknak pontos elintézésével küszöböljük ki. Mástkülönb fennáll az a veszély, hogy az állam követelése, melyeknek fizetése eleinte nem esik különösebben neheze az adófizetőnek, idővel kétséssé, sőt behajthatatlanná válnak. Nem szabad figyelmen kívül hagyni ezen vonatott elintézési mód morális kárait sem. Az adófizető, akinek ügyeit nem intézik pontosan, előbb beadványokkal, majd panaszokkal kíséreltezik és azután rájön arra, hogy fáradozásai hiábavalóak és megszűnik törődni kötelességeinek teljesítésével. A rezignáció e pillanattól kezdve az adófizető és a hatóságok viszonya **negatív**. Ha eddig ezt az állapotot személyzetihánnyal okolták, úgy ez az ok megszűnik most, miután **új munkaeörket kaptak az adóhivatalok, úgyhogy nincs több akadály a beadványok gondos és pontos elintézésének.**

A pénzügyi hatóságok és a sajtó

— A pénzügyi hatóságnak figyelemmel kell kísérnie a gazdasági életet is. Figyelemmel kell kísérnie a napi sajtó jelentéseit, különösen azokat, amelyek panaszokat vagy egyéb közleményeket tartalmaznak az adóhatóságok eljárásáról. Ha a panaszok valódiságát

állapítják meg, orvosolni kell azokat, ha pedig téves vagy valótlan jelentésekről van szó, úgy megfelelő helyesbítést vagy felvilágosító cikket kell a lapok rendelkezésére bocsátani.

A pénzügyminiszter végül a hivatalnokikarnak a felekkel szembeni személyes magatartásával foglalkozik.

Az állami hivatalnoknak tudnia kell, hogy az állami közigazgatás képviselője és az ő viselkedése és eljárása össz-

A hadbíróóság megkezdte Dumitrescu tábornok perének tárgyalását

Bucuresti, március 21. A Malmaison kaszárnyában ma reggel kezdetét vette Dumitrescu tábornok és hat magasrangú csendőrtiszt pere, akiket szabálytalanságokkal vádolnak.

Gr. Perieteanu, Vasilescu Valjean és Jean Th. Florescu ügyvédek visszaléptek a védelemtől, amelynek ellátására a tábornok Istrate Micescut és Sebastian Teodorescu chisinăuui ügyvédet kérte, aki utóbbi specialista katonai kihágásokban és állítólag szenzációs bizonyítékokat fog felmutatni a tárgyalás folyamán.

A hadbíróóság elnöke Manu tábornok, akinek Moruzzi, Radulescu és Martian ez-

redesek segédkeznek. A vádat Petrescu Gellu tábornok és Balseanu ezredes képviselik.

Nagyszámu újságíró és a beidézett 270 tanu egyrésze van jelen a tárgyaláson.

A védők között vannak Hora, Tudor Popescu, Lisette Gheorghiu, Plataneanu és mások.

A vádlottak személyi adatainak felvétele után a hadbíróóság letette az esküt, amit a jelenlevők állva hallgattak végig, majd a védelem kérte a per elhalasztását. Rövid tanácskozás után a bíróság ezt elutasította, majd megkezdte a tanuk listájának felolvasását.

Az amerikai közvéleményben mozgalom indult meg a Szovjettel való diplomáciai összeköttetés megszakítására

Hull szerint az amerikai kormány nem akarja megszüntetni a diplomáciai viszonyt a Szovjettel

Newyork, március 21. Az amerikai közvéleményben mozgalom van kifejlődésben az iránt, hogy az Egyesült Államok kormánya szakítsa meg a szovjettel a diplomáciai kapcsolatot. Washingtonban, ezzel kapcsolatban Hull amerikai külügyi államtitkár sajtónyilatkozatban bejelentette, hogy nincs szó ar-

ról, hogy az amerikai kormány megakarná szüntetni a szovjettel a diplomáciai összeköttetést. A moszkvai amerikai követ a jövő hét folyamán visszautazik az Egyesült Államokból Oroszországban, hogy átvegye szolgálatát.

A német fajvédő szellem térhódítása Romániában

A Journal des Debatts élehangú bírálat a romániai antiszemitizmus előretöréséről. Göbbels pénze áll a náci-eszmék romániai terjedése mögött

Párizs, március 21. Az egyik legelőkelőbb és legkomolyabb francia folyóirat, a Journal des Debatts egyik legutóbbi számában Maurice Pernot, az ismert francia publicista, feltűnésteltető cikkben foglalkozik a romániai náci-propaganda váratlan előretörésével és éles kritikában részesíti azt a fajvédő szellemet, amely az utóbbi időben az országban meghonosodott. A cikk többek között a következőket mondja: A náci-eszmék irányában kifejtett propaganda, amelyet Göbbels Berlinből irányít, változatlanul igyekszik figyelmes és kitarító rosszindulattal kiaknázni az összes eseményeket és szevedélyeket. A gazdaságilag a tönk szélére jutott Németország, amely megtagadja tartozásainak kifizetését, mindig rendelkezik elegendő pénzzel, amikor valamely aláaknázó mozgalom támogatásáról van szó a külföldön. Schacht ur bezárja a német kincstár kasszáit, Göb-

bels ur viszont hihetetlen összeget költ el. Ami most Romániában történik, újabb bizonyítéka annak, hogy a német propaganda nem kiméli a fáradságot és nem vesztegeti hiába a pénzét. A hitlerista fajvédelemnek Romániában egyetlen iránya és értelme van: az antiszemitizmus.

A cikkirő ezután rámutatott arra, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvény teljesen jogos és indokolt szövegét megmástitja a végrehajtási utasítás, amely már nemcsak a külföldiek és állampolgárok között disztíngvál, hanem az etnikai származás iránt is érdekli. Ez a disztíngvál az antiszemita propaganda fényes sikerét jelenti, azaz lényegében a német érdekek érvényesülését. Mert a romániai antiszemita mozgalom vezetői a német orientálódás hívei is egyuttal. A végrehajtási utasítás inspirálói a német-román közeledés apostoláiból kerülnek ki. „A Németország

felvilágosítást nyújtani, úgy ne rázza le magáról a kérdezőt, hanem közölje vele, ki az, akitől a pontos feleletet meg tudja kapni. Nem fordulhat elő, hogy egy felet az egyik referens a másikhoz küldjön és a fél a küldözgetésben tanácstalanul forogjon az irodákban. Megkülönböztetett türelmet kell tanúsítani az öreg, gyenge és a tapasztalatlan egyénekkel szemben. A tárgyalások során a hivatalnoknak nem szabad kijönnie a sodrából és nem szabad meggondolatlan kijelentésekre, vagy tettekre ragadtatnia magát. Ugyanez áll akkor is, ha a fél tanusit igazgató magatartást és a hivatalnoknak ekkor is az a kötelessége, hogy az illetőt megnyugtassa.

és Románia közötti szövetség: dogma az én számomra” — mondotta Cuza 1934 december 14-én a képviselőház szószékéről. Az a tény, hogy a romániai antiszemita mozgalom vezetői egyuttal a német-román szövetség tüzes hirdetői is, olyan jelenség, amely a francia politikai körök számára feltétlenül meggondolkoztató.

Pernot kifejti a továbbiakban, hogy éppen Romániában tartózkodott, midőn kirobbantak az oradeai zavargások. A liberális kormány energikusan elfojtotta őket annakidején. Utóbb azonban a fajvédelem uralomra került Németországból és ágenst mindenütt a világon terjesztik a fajvédelmi elméletet és gyakorlatot. Ez volt a magyarázata Duca meggyilkolásának is. Ma a román kormánynak figyelembe kell vennie az antiszemita mozgalmat és igazságtalan végrehajtási utasítással módosítson egy igazságos törvényt. Tisztára bepolitikai kérdés volna-e ez? Nem. A kisebbségek védelméről van itt szó, amelyért felelősek a szerződést aláíró összes hatalmak és felelős a Népszövetség. Sz vajjon elszigetelt jelensége ez a hitlerista propagandának? Szó sincs róla. Tegnap Algirban a felkelők a zsidó negyedtet lerombolva nemcsak azt kiabálták, hogy le a zsidókkal, hanem azt is, hogy le Franciaországgal és éljen Hitler.

A Journal des Debatts becületére válik, hogy politikában éppúgy, mint a gazdaságban a szabadelvű eszmék védője volt a minden önkényes doktrínával, a gyűlölet és az erőszak jelszavaival szemben. A fajvédő eszme minden tudományos alapot nélkülöz, ezzel szemben olyan dinamikus erővel rendelkezik, amely nagyon veszedelmessé teszi. Azok, akik terjesztik, akár Romániában, akár Algirban, vagy másutt, nagyon jól tudják, hogy mit csinálnak. Amikor az igazságtalanságról írunk, amely a romániai zsidókkal történik, egyuttal egy propagandát bélyegzünk meg, amely a germanizmus diadalra juttatásának ürügye alatt vissza igyekszik vinni Európát történetének legbarbárabb és legkevésbé dicsőséges korszakába.

Moissi halálos beteg

Bécs, március 21. Moissi súlyosan megbetegedett, állapotát aggasztónak tartják.

Kondilisz a görög hadsereg tábornagya lett

Athén, március 21. A köztársaság elnöke Kondilisz az első görög marsall. Eddig a hadseregben ezt a legmagasabb rangfokozatot még senkisek töltötte be.

Trógép és löllő-lollak

Trógépet szakszerűen vezetünk. Sokszorosan használt, izlées kivitelben készítünk.

FEHÉR

Trógép és löllőtől vállalat Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

A Keren Kayemeth Imi-zsebper-selyversenyének eredményei

A verseny győztesei, Weisz Hermann Alba-Iulia, László Márta Cluj és Zuckerman Sámuel ingyen utaznak Palesztinába

A Keren Kayemeth által behirdetett Imi-zsebper-selyverseny befejeződött. Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy egy pár munkatársunk dicséretreméltó kivételével nem fogta fel kellő megértéssel a versenynek a fontosságát és nem fejtették ki kellő tevékenységet, hogy a verseny elkövetésük szerint sikerüljön. Ez a verseny, amint hangsúlyoztuk, nemcsak abból a szempontból volt fontos, hogy a Keren Kayemethnek ebből megfelelő bevétele legyen, hanem abból a szempontból is, hogy munkatársainknak megkönynyítsük Erec Jisráelnek megtekintését. Mi tudjuk, hogy éppen a Keren Kayemeth-munka megkívánja, hogy munkatársaink lássák az országot, hogy visszajövet új erővel és lelkesedéssel vehessenek részt a Keren Kayemeth nehéz és apró kis gyűjtő munkájában.

A feltétel az volt, hogy minden körzet, körzetenként 20 ezer lejt hozzon fel és minden körzet után egy harmadik osztályú tur-retour hajójegyet bocsátunk a verseny győztesének rendelkezésére.

A verseny eredményét a zsüri megvizsgálva sajnálattal állapította meg, hogy egyetlen körzet sem hozta fel az előírt 20 ezer lejt. A zsüri honorálni kívánta a dolgozó helységek munkásságát és így a verseny a azon feltétele alapján, hogy ha egy körzet kevesebbet hoz fel, mint az előírt 20 ezer lejt, más körzettel kapcsolható össze, összevonta mind a hat körzetet és ezen 6 körzet eredménye összesen 39.315 lejt eredményezett. És pedig:

- I. körzet Timisoara 4169 lejt.
- II. körzet Cluj 3282 lejt, Dej 2077, Turda 1055, összesen 6414 lejt.
- III. körzet Targu-Mures 3164 lejt, Reghin 892 lejt, Toplita 447 lejt, Medias 680, Uioara 168, Dumbraveni 128, Ghorgheni 705 lejt, összesen 6184 lejt.
- IV. Oradea 825 lejt, Sighet 1307 lejt, Borsaa 1231 lejt, Baia Mare 206 lejt, összesen 3551 lejt.
- V. körzet: Arad 634, Hateg 2430, Petrosani 917 lejt, Chisineu Cris 821 lejt, Salonta 1020 lejt, összesen 5872 lejt.
- VI. körzet: Brasov 1447 lejt, Alba Iulia 10502, Sibiu 1176 lejt, összesen 13125 lejt. Az összevont hat körzetben tehát 2 hajójegyet kellett a zsürinek a verseny feltétele alapján az elért 39.315 lejt után adjon. Tekintetbe vette a két legjobb persely eredményét és a két harmadik osztályú hajójegyet.

Weisz Hermannnak osztotta ki, akinek perselyeredménye 9380 lejt és

László Mártának Cluj, akinek perselyeredménye 2413 lejt.

Ezenkívül a zsüri honorálta azt, hogy Zuckerman Sámuel Hateg perselyének eredménye 2329 lejt és vigaszdíjkeppen egy IV. osztályú tur-retour hajójegyet bocsátott rendelkezésére.

Közöljük a legjobb perselyeket helységeiként:

Timisoara Dreschler Gyula 535 lejt. Cluj László Márta 2413 lejt, László Ius Turda 253 lejt, Klein Armand Dej 1042 lejt, Targu Mures Halmos László 759 lejt, Reghin Ing. Weingherz Ladislaus 213 lejt, Toplita Likvornik Ruth 178 lejt, Medias Heilper Ernő 200, Uioara Heinrich Slomo 30 lejt, Sighet

Glück Dusi 120 lejt, Borsaa Fruchter Suri 759 lejt, Baia Mare Keller Rivka 42 lejt, Hateg Zuckerman Sámuel 2.230 lejt, Petrosani Kaufmann Márton 201 lejt, Chisineu Cris Neumann Gézáné 220 lejt, London Armin Oradea 121 lejt, Dumbraveni Vértés Ferenc 60 lejt, Ghorgheni Habonim 474 lejt, Sibiu Grünberger Pál 428 lejt és a legszebb eredmény Alba Iulia Weisz Hermann 9380 lejt.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Egy nő, akinek multja van

László Aladár vígjátékának bemutatója a Magyar Színházban

Egy nő, akinek multja van... valóban nem kivételes jelenség. Sokkal több és egyre több azoknak a száma, akiknek jövőjük és jelenük sincs s talán egyedüli reményük, hogy még multjuk lehet.

Mert egy szép nő multjára nemcsak a vidéki kastélyok fundamentumai épülnek, hanem, mint a jelen példa mutatja: a mai vígjátékirók ötletei is.

László Aladár vígjátéka tipikus ötlet-vígjáték, közvetlenül Fodor László és Molnár Ferenc színpadi hagyományainak szomszéd-ságában. Ami ezektől megkülönbözteti: az a friss gaminység, az az úde jasszevegő, mely sokkal közelebb jár a pesti valósághoz, mint a molnárférencai álszentalizmus.

A vígjáték bonyadalmi persze erősen csináltak, de arra főltöttebb alkalmassak, hogy a pesti „felső” tizezer eredetű hitványságait mulatságos formában mutassák meg.

Nem az a fontos, hogy az Ábel Mirák ténylegesen írta-e memoárokat, amelyekben „leleplezik” a Rend és a Morál óreinek se nem rendes, se nem morális kilengéseit, hanem az, hogy a szerző megmutatja: adott esetben hogyan viselkednének ezek a zsidók, öreg és fiatal báránykák azzal a nővel szemben, akire verük kevésbé hivatalos lobbanásait és teméntelen pénzüket egy hányadát pazarolták.

A vígjáték legfőbb és talán egyetlen kvalitása, hogy szellemesen és találóan mutatja meg e típusok közös vonásait s a típusokon belül az egyéni természetrajz jellegzetességeit.

A egész társaságról kiderül, hogy gyáva, komikus figurák gyűjteménye s egyedül a hivatásos színhámos és, akinek van szíve, ezse és gesztusa, aki tul van az előítéleteken, hiszen tul van a társadalom „boldogító” keretein is.

Persze: ez így nyersen kissé ponyvaregényiző romantikaként hat, de meg kell adni: a szerző a mese és az ötlet kereteit több

Még közöljük azon helységeket, melyek nem vettek részt a versenyben, vagy résztvettek és még nem közölték annak eredményét:

Lugoj, Caransebes, Resita, Oravita, Orsova, Bistrita, Gherla, Beclean, Nasaud, Sighisoara, Ditrío, Satumare, Valea lui Mihai, Carei, Deva, Orestie, Lupeni, Fogaras, Odorheiu, Sf. Gheorghe, Miercurea Ciuc.

A verseny győztesének kellemes és szép utat kívánunk és örvendünk, hogy elősegítettük, hogy láthassák azt az országot, amelyért naponta dolgoznak, várjuk őket vissza, hogy elmondják szervezetük tagjainak és környezeteinek, mit végez és mit végzett a Keren Kayemeth Erec Jisráél megalapozásáért.

A Keren Kayemeth országos kuratóriuma

élettel töltötte meg, mint, amennyit az egész témától várni lehet.

Különösen azokban a részekben, ahol a komikum és szellemesség a szatira határait érinti.

Az előadás sokkal jobb is, elsősorban gördülékenyebb lehetett volna. A ragyogó Tompa Béla kissé a szundító Homerosra emlékeztetett, bár egyes jelenetekben most is felcsillantak pompás tehetségének fényei. Harmath Jolán Mirája nem volt illuzióteljes. Váro Annie annál derűsebb perceket szerzett a közönségnek alakításával — egy csuf, korlátolt gépirónót alakított jól és megnyerve. Tóth Elek jelentéktelen szerepére is belevitte kivételes kvalitásait. Balázs Samu az öreg főrend alakján keresztül hű ábrázolója volt e kaszt ismert tulajdonságainak. Berengh, a miniszter szerepében nemcsak leleplező, hanem valóban önmagát szatírizáló volt. Kovács György az ügyes, talpraesett pesti csirkefogót úden, olykor realiztikusan elevenítette meg. Tompa Pufi, Inász, Stoll, Ditrói, Rajnay karakterisztikus maszkjaikkal és tipust meglevenítő készségükkel tündek ki. Kisebb szerepében jót adott Mihalkó Gizi és a többi szereplők is igyekezett mutatni. (S. I.)

Egy nő, akinek multja van. Óriási sikerrel mutatta be a színház László Aladár kitűző vígjátékát, amelynek címe Egy nő, akinek multja van. A darab vetekszik a legbrilliansabb és legszellemesebb francia vígjátékokkal s ennek folytán egészen bizonyos, hogy Clujon sorozatos előadásokban fog színter kerülni. Egyelőre péntek estig van a színház műsorán az Egy nő, akinek multja van.

Nebántsvirág. Hervé feledhetetlen fülbe-mászó zenéjű klasszikus operettje szerepel szombaton és vasárnap este a színház műsorán. Az igazgatóság teljesen új kontóshen mutatja be az Inász Aladár rendezése és Stefanidesz József dirigálása mellett azt a mulatságos szövegi csipkefinomságu operettet. A női főszerepet M-selle Nitouchet Stefanidesz Ili játssa. A többi szerepeket Tompa Béla, Inász Aladár, Jenei János, Tompa Sándor, Bereng Béla, Stoll, Miklóssy, Váro Anni játsszák. A szombat esti előadást premier berletben tartják meg, de a színház azon bérloknak, akik akadályozva vannak az előadás megnézésében, készséggel átcsereéli a jegyét más előadásra.

Két olcsó helyáras előadás szombaton és

vasárnap délután. Szombaton délután 4 órakor Lehár gyönyörű zenéjű operettje a Mosoly ország, vasárnap délután 3 órakor ugyancsak Lehár szép operettje, a Cigány szerelem van a színház műsorán, mindkét előadást olcsó helyárrakkal tartják meg.

Vasárnap délután 6 órakor: Itt a szerelem rendes helyárrakkal.

Péntek fél 9 órakor: Egy nő, akinek multja van.

Szombat délután 4 órakor: Mosoly ország, Lehár legszebb operettjének első olcsó helyáras előadása.)

Szombat este 9 órakor: Nebántsvirág. (A Klasszikus operettciklus nyolcadik felújítása. Premierberlet 18. sz.)

Vasárnap 3: CIGÁNYSZERELEM. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap 6: ITT A SZERELEM.

Vasárnap 9: NEBANTSVIRÁG. (2-odszor.)

Hétfő fél 9 órakor: Aisbó ósztályba léphet. Népies propaganda előadás, olcsó 23 és 13 lejes helyárrakkal.)

A ROMAN OPERA MŰSORA:

Péntek, március 22: Mephistofeles (Premier.)

Szombat, március 23: Zsidónó (iskolai matiné)

Vasárnap, március 24: (este) Vigázvegy. Hétfő, március 25: Mephistofeles (másodszor.)

A legfontosabb az egészség Arra tanítanak e könyvek

Hogyan éljen a szívbeteg ember?

Írta: Dr. Bodon Károly c. m. tanár 86.—

A dohány és a dohányzás.

Írta: Dr. Hohenberg József főorvos 99.—

Hogyan éljen a gyomor- és béibajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos 86.—

Orvosi tanácsok fiatal asszonyoknak.

Írta: Dr. Földes Lajos főorvos 99.—

Az érelmeszesedés megelőzése és gyógyítása.

Írta: Dr. Bucsaný Gyula főorvos 50.—

Idegesség és ösztönélet.

Írta: Dr. Feldmann S. főorvos 99.—

A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása.

Írta: Dr. Müller Vilmos főorvos 99.—

A cukorbeteg kosztja

Írta: Dr. Horvay Lajos főorvos 99.—

A női betegségek megelőzése — védekezés.

Írta: Dr. Földes Lajos főorvos 112.—

Hogyan kerülhetjük el a korai öregeket?

Írta: Dr. Káldor Miklós főorvos 99.—

A nyers-diéta mint természetes gyógytényező.

Írta: Dr. Bucsaný Gyula e. ü. főtan. 99.—

Hogyan éljen a vesebajos ember?

Írta: Dr. Lukács Pál főorvos 86.—

A prostata.

Írta: Dr. Goldner Viktor szakorvos 112.—

A rákbetegség.

Írta: Dr. Verebely Tibor egy. tanár 27.—

LEPAGE-nál, Cluj

Vidékre postán utánvétellel. Kérjen ingyen orvosi jegyzéket.

AFRÓ

HIRDETÉSEK

Házasságok biztos eredményei kivétel nélkül a szellemi összeköttetésekkel rendelkező Mirea Iroda. Cluj, Calea Regale Ferdinand 118 szám.

Társat vagy vevőt keresünk üzembem levő speciális hímzővállalatunkhoz. Szükségeltetőke 40.000 lej. „Pax” jellegre.

Főzőkályhát, konyhába valót és kerti fagarnitúrát keres Lászlóné, Str. Gelu 30. Ugyanott egy csempéből készült konyhakályha eladó.

Kiadó vendéglőhelyiség fűszerüzlettel, be rendezéssel együtt, olcsó házber, forgalmas hely. Cím a kiadóban.

Házát megvételre keresek 5-6 százezerért készpénz, központban 2-3 lakással. Címeket árrol Transilvania szálló portánál le adandók.

Keresek április elsejére izr. fűszer és vas kereskedőségét román és magyar nyelvtudással. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével Mindszent Salamon, Jibou címre küldendők.

Dubnov:

A zsidóság története az ókortól napjainkig

Max Brod:

Reubeni herceg

J. R. Bloch:

... és Tsa

Egy-egy kötet diszes egyszívazonkötésben

Lei 130

CULTURA könyvkereskedés

Cluj, Str. Memorandului 4. udvarban.

A fogmosás éppoly fontos, mint a kézmosás!

Amely természetes, hogy lemossa kezeiről a piszkot, éppoly természetes, hogy fogait és szájüregét a csoda habzó KALODONT-fogkrémmel tisztán és ápségben tartsa.

Takár: reggel és este — KALODONT!

A HABZÓ FOGKRÉM

HIREK

Az uralkodó elnökletével ülésezett a tuberkulózis ellenes liga. Bucurestiből jelentik: Az uralkodó elnökletével tegnap ülést tartott a királyi palotában a tuberkulózis elleni liga tanácsa. Dr. Costinescu egészségügyi miniszter beszámolt a liga pénzügyi helyzetéről és bemutatta a folyó évi költségvetést, amit több orvos hozzászólása után 105 millióban elfogadtak. A vita során az uralkodó a probléma alapos ismeretével mondott véleményét a tüdővész leküzdéséről és kijelentette, hogy minden alkalmat fel fog használni ennek a nagyfontosságú nemzeti és emberi intézménynek támogatására.

Iunian és Bratianu Dinu arról tárgyalnak, hogy kiket állítsanak semmitözők és a Skoda-ügy miatt. Bucurestiből jelentik: Dinu Bratianu, a liberális párt elnöke tegnap a kamarában hosszabb beszélgetést folytatott Iuniannal, a radikális parasztpárt elnökével. A Bentoiu-féle jelentéssel szemben tanúsítandó magatartásukat vitatták meg. Iunian azon a véleményen van, hogy a Bentoiu-jelentés konkluzióit módosítani kell és még másoknak a semmitözők elé való utalását is kérni kell. A két pártvezér még nem jutott megállapodásra, de Iunian a kamarában ki fogja fejteni álláspontját. Egyébként a Skoda-ügyben ma Huditz, Victor Moldovanu és Sever Paschovicci szólnak fel.

Bérelvesztés és kínzó főfájások, a máj és az epeutak bántalmi, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és biztosan megszünteti a hasizsérvek pangását.

Rövid hírek mindenünne. A bécsi Volkoper Schuchtrigg kancellár kívánságára áprilisban vidéki turnéra indul. — Az Egyesült Államokból jelentik, hogy Oklahoma és a szomszédos amerikai tagállamok területén homokvihar pusztított, amelyre emberemlékezet óta nem volt példa. A vihar-katasztrófa óriási károkat okozott. Több ember is elpusztult a homoktorlóadásnál. — Stockinger osztrák kereskedelmi miniszter új utépítési közmunkákat adott ki, amelyek révén nagy munkanélküli tábor fog keletkezni. — Tokióban összeült a miniszterelnök tanácsadó, amely Korea és Mandzsúria gazdasági helyzetével foglalkozott.

A Goldmark Filharmonikus Zenetársaság első kamarazeneestélye. Az az osztrai érdeklődés és siker, mely a Goldmark Filharmonikus Zenetársaság eddigi működését kísérte, arra bírta a vezetőséget, hogy ne csak zenekari hangversenyekkel biztosítsa a clujai zsidó zenei életét, hanem kamarazene-estélyeket is rendezzen. Az első ilyen kamarazene-estély március 24-én, vasárnap este fél 9 órakor lesz a Salom Club (str. Filipescu 7) termeiben megtartva, melynek a műsora a következő: Rövid ismertető bevezetést tart dr. Farkas Tibor. Sámuel Hermin (hegedű) és S. Hermann Katica Caesar Franck A-Dur Szonátáját adják elő. Végül Friedmann Ignác (első hegedű), dr. Ihász Béla (második hegedű), dr. Holló Endre (viola) és Eichner Andor (cselló) vonósnégyes Beethoven A-Dur Op. 18. Nr. 5. kvartettjét játssza el. Belépés díjtalan. Vendégeket szívesen lát a vezetőség.

Az Erdélyi Zsidó Arvagondozó kolozsvári csoportja vasárnap délután fél négy órai kezdettel tartja meg harmadik gyermek délutánját a katolikus gimnázium disztermében. Ha a szereplők neveit közöljük az eleendő reklám ahhoz, hogy minden gyermek ott legyen. Bihari Anna hegedűs, Baciu Lucia, Schwartz Baba, Fischbein Judit, Schwimmer Gabi és Erzmán Évi, Nass Sári kiváló toltatánárnő tanítványai, táncszámaikkal fogják a közönséget szórakoztatni. Klein Jichák a tehetséges szaváló verseket fog előadni, Meister Sári énekel, Csató Juci, aki az előző mesedélutánokon olyan nagy sikereket aratott ismét táncolni fog. Vajda Ilia ismert táncanárnő tanítványa. A szusterinas, előadják: Hermann Éva, Schönfeld Edith, Weisz Edith, Spreng Éva, Kertész Encei, Lengyel Iván. Egy nagyon szép ballett Mátyás Adrienne, a tehetséges kis művésznő. Meister Zoltán énekel. Salamon N. kuplé. Herschkovits Lilike vers. Az első iskolapár: Konnhauser Zoltán és Edith, József László, Márton Judit, Rosenberg Jancsi, Markovits Tibor. Vogel Idus zongoraművész tanítványa egy zongoraszámbot ad. Weimann Bandi vers. Énekkar. Az ort. iskola II. elemi tanulói. Tekintettel arra, hogy a bevétel, mint mindig az árva gyermekek javára lesz fordítva, már előre óriási érdeklődés mutatkozik.

Tovább tartanak a newyorki négerzavargások

Hétre emelkedett a halottak száma

Newyork, március 21. A harlemi néger zavargások tovább tartanak. A kereskedők kára egy millió dollár. Száz sebesült közül egy fehér és egy néger belehaltuk sérüléseikbe s így a halálos áldozatok száma hétre emelkedett.

Ujabb incidens történt Abesszinia és az olasz Szomáli-föld határán

Ujabb olasz diplomáciai lépés Addis Abebában

Róma, március 21. Abesszinia az olasz Szomáli-föld határán újabb incidens történt. Abesszinia törzs emberei betörték olasz területre s elhajtottak száz tevé. Az olasz benschülött katonaság üldözte a határvonalig a teverablókat, de a határt nem lépte át, nehogy újabb alkalmat szolgál-

tasson Abessziniának a tiltakozásra. Olaszország természetesen kártérítést követel ezért az incidensért is.

A Stefani távirati iroda jelentése szerint Addis Abebában olasz diplomáciai lépés történt az újabb határc incidens miatt.

Pop Valer minisztertanács elé viszi a joghallgatók ügyét. Bucurestiből jelentik: A joghallgatók egy küldöttsége megjelent tegnap Pop Valer igazságügyminiszternél, aki ígéretet tett, hogy a diákok problémáját még e héten minisztertanács elé viszi az ügyvédi törvény módosításával együtt. Egyébként a jogkari tanács tanácsa elutasította a diákoknak azt a kérését, hogy júniusban javítóvizsgákat engedélyezzen, amennyiben csak két vizsgaszesszió van javító szesszió nélkül.

Dr. Róth Marcel előadása. Pénteken f. hó 22-én este a Diáksegélyező kultúrprogramja keretében dr. Róth Marcel egyetemi magántanár tart előadást: Az orvostudomány és az állam címen. A pontos időt és helyet holnap közöljük. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

Akinak a szív működése rendetlen, ugyanint az, akinél a vérnyomás emelkedésnek tünetei mutatkoznak, úgy érhet el erőlködés nélkül megfelelő könnyű székélet, ha reggel éhgyomorral egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet iszik.

Purimi előadás Halmában — akadályokkal. Satmarról jelentik: A halmei interimár bizottság elnöke, dr. Popovicu csunya botrányt rendezett purim este, be akarta tiltani a satmari mizrachisták által rendezett halmei purimi előadást. Közvetlenül előadás előtt megjelent a teremben és távozásra szólította fel a közönséget. A rendezőség azonban felmutatta a szabályos engedélyt, mire az elnök ur dühösen eltávozott, úgyhogy az előadást megkezdheték. Azonban nem sokáig örvendhetek a halmei zsidók a purimnak. Titokzatos kezek rövidzárlatot okoztak a teremben. A világitást helyreállították, de a rövidzárlat többször is megismétlődött, úgyhogy az előadást végül is petróleumlámpa fény mellett kellett befejezni. A mizrachisták purimi estje egyébként a következő műsорт tartalmazta: Megnyitó: Reichmann Mordecháj román és magyar nyelven. „Háztűznéző” és „Hajnalodik keleten” című egyfelvonásosok. A szereplők közül különösen Rottstein Tibor és Salomon Ernő játéka kelte nagy tetszést. Glück S. aktuális kupléival hódította meg a közönséget.

Ma, pénteken különleges premier a ROYAL-mozgóban:

„Halálugrás a boldogságba”

Fősz.: BARSONY RÓZSI, HALMAY TIBOR, FELIX BRESSART. Film előtt a legújabb Paramount-journal és Erdélyben először bemutatásra kerülő 500 méteres természetes színezésű pótkép, mely a legkáprázatosabb artistaszámokat mutatja be.

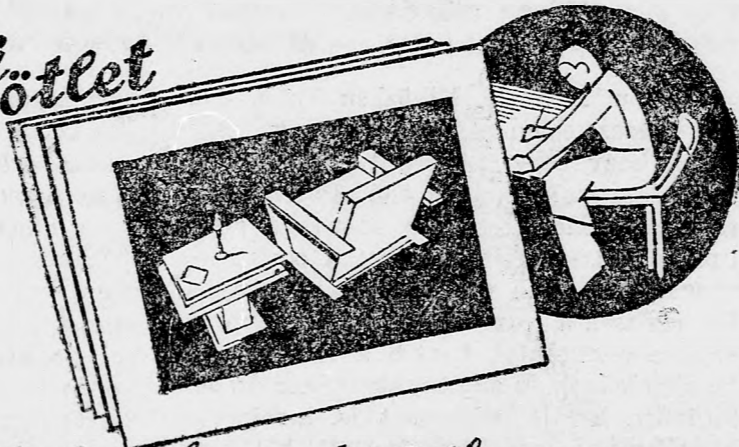
Moszkvában tizenegy haditengerészeti matroziskolát állítanak fel. Párizsból jelentik: Moszkvában 11 haditengerészeti matroziskolát készülnék felállítani a kommunista ifjúsági szervezetek tagjai számára. Az iskolákban 8-12 éves serdülteknek és 12-18 éves serdültek két különböző tagozatban fognak tengerészeti oktatásban részesülni.

Az új görög kormány letette az esküt. Athénből jelentik: Az új görög kormány letette az esküt. A kormányváltás nem jelent egyuttal politikai irányváltást is. Egyidejű jelentés szerint Venizelosz a francia fővárosba érkezett.

Letartóztattak egy hasiscsempészt. Constantaból jelentik: A kikötői hatóságok tegnap letartóztattak egy Tánase Cujba nevű egyént akinél egy kiló hasist találtak.

Megalakult az ügyvédek parlamenti csoportja. Bucurestiből jelentik: A kamarában tegnap megalakult az ügyvédek parlamenti csoportja, amely elnökévé Xenit, al-elnökeivé pedig Iuniant, Bentoiut és Ghelmegeanut választotta. A csoport célja megvédeni az ügyvédek kari érdekeit és tanulmányozni az ügyvédek érdeklő törvényjavaslatokat.

1000 művészeti ötlet

kell az izléses lakás berendezéséhez
Kérjen ajánlatot tőlünk s mi megteremtjük
Örnek az igazi otthon, amire mindig vágyott

SZÉKELYÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.
TÁRGUMUREŞ-BRAŞOV-BUCUREŞTI.

Zabozások és

BETEGEK

majdnem kivétel nélkül állandóan

SZÉKREKEDÉSBEN

szenvednek

A gyomor-bélcatornák emésztő működését legjobban a testmozgás, séta, torna mozdítja elő. Ennek a hiánya miatt panaszkodnak gyakran az ülő foglalkozásuk is arról, hogy bélműködésük rendetlen. Ilyen esetekben radikális szer az ARTIN, amely még huzamosabb használat esetén sem okoz bélrenyheséget. ARTIN enyhe hashajtószer, nem drasztikus, ágyban fekvők számára épen úgy alkalmas, mint terhes nőknek és gyermekágyasoknak. Árak: 20.- 33.- 89.- lei.

ARTIN

A Dr. Wandaer üzemek készítménye.

Tizezer lejes adományával járult hozzá a brasovi Ivria a zsidóiskola tornatermének felépítéséhez. A brasovi Izr. Hitközség nemrég millióit telket vásárolt kulturház és tornaterem építkezés céljaira. — Dicséretes és követésre méltó példát adott a brasovi Ivria Sport Club, azzal, hogy csütörtök esti választmányi ülésén Czitrom Aladár alelnök indítványára egyhangúlag és örömmel szavazta meg a tornaterem építkezéséhez tizezer lejjel való hozzájárulását. Ez az Egyesület, mely tizenöt évi fennállása alatt mindig szerény anyagi keretek között mozgott, csekélyszámu tagjainak tagsági díjaiból tartja fenn magát, hogy ezen jelentékeny összegű adományával hozzá tud járulni a zsidó generáció sportos fejlődésének lehetőségéhez — az csak a jelenlegi vezetőségnek érdeme. A március 28-án tartandó közgyűlés is dokumentuma lesz a vezetőség érdemeinek elismerésül. (F. L.)

Halálra ítélték Barera spanyol tábornokot. Madridból jelentik: Barera spanyol tábornokot az októberi forradalmi megmozdulásban való részvétel miatt halálra ítélték.

A hategi zsidó egyesületek műsoras purimestélye. A hategi helycsoport, a Wizo, a Növénylet és az Aviva-Barisszia Haboné f. hó 19-én a Clonista Otthon helyiségében minden tekintetben fényesen sikerült műsoras estélyt rendezett a KKL javára. A műsor oly nagyszabású és oly változatos volt, hogy a rendezőséget, különösen az annak élén álló Schindler Gyuláné, Jakab Józsefné, Hersch Józsefné urnókat és Schwartz Jakab urat a legnagyobb dicséret illeti meg a megrendezés körül kifejtett fáradozásukért. Műsoron volt hegedűjáték zongorakísérettel, három egyfelvonásos szindarab, szavatelok, énekszámok és táncok, amelyeknek szereplői voltak: Berger Izidor, Berger Mór, Grossmann Hilda, Hersch Józsefné, Hirsch Bélané, Junger Jolán, Sámuel Piki, Schwartz Edith, Schindler Gyuláné, Wigger Gizella és Margit, Zuckerman Samuné, Baum Samu, Berger Izidor, Goldstein Emil, Hersch József, Hirsch Mór, Jakab József, Zimmermann Zwi és a bájos gyermekhadereg, akik mindannyian nagy felkészültséggel és hozzáértéssel töltötték be szerepüket és a termeket zsufozásig megtöltött közönség meg nem szino tetszénnyilvánítását érdemelték ki. Az egyesületek vigalmi bizottsága március hó 30-án nagyszabású Maimonides-ünnepélyt rendez, amelyre már nagyban folynak az előkészületek.

Orvosok, mérnökök, gyárak!

Minden magyar, német, román, stb. folyóirat és könyv megrendelhető és előfizethető Lepage-nál Cluj. A lapokat közvetlenül kapja a kladótl. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Cluj, jelezve, mely szakma érdekl.

